Frithiofs Saga

Bearb. af O. D. Samsöe

Jönköping 1842

Frithiofs Saga.

Bearbetad efter urtexten
af
O. D. Samsoe.

Öfwersättning från Danskan.

Jönköping, 1842,
Tryckt hos Johan Pehr Lundström.

Frithiofs Saga.

Bele, Konung i Sogn i Norrige hade i sin ungdom warit en skräck för wilda sjöröfware; men afstod sedermera från sina krigståg, då han fann att han icke kunde utrota de talrika wäldswerkare, som kringswärmade hafwen. Han slog sig derföre till lugn och sökte sällheten i sitt folks lycka. Men det gifwes ögonblick, under hwilka den modigaste och bäste konung wacklar. Thorsten war hans wän och det stöd, hwarpå han städse kunde trygga sig. De hade från början warit fiender, men samma mod och samma dygder hos dem begge hade gjort dem till wänner, oskiljaktiga såwäl i krig, som i fred. Med glädje tänkte de nu på de faror, som de fordom, hand i hand, hade gått till mötes och wälsignade nu sin ålderdom, då ett lyckligt folk kallade den ene sin fader och den andre sin wän. Men en god konungs glädje öfwer sitt folks lycka är först då fullkomlig, när han ser, att han efter sin död blifwer ärad men icke saknad. Denna tanke gladde dock icke Bele. Åt hans begge söner, Helge och Halfdan, war ernad en krona, som de icke förmådde bära. Frithiof, Thorstens son, war i hans tanka den, som endast kunde befria dem från folkets hat och förakt; men han fruktade dock att de hwarken wille eller kunde bruka honom såsom Bele hade brukat Thorsten. Bele och Thorsten hade i Bonden Hilding en gemensam wän. Hans mod och årelystnad hade förmått honom att följa dem på deras sjötåg: genom sitt oförfagda mod och sin beständiga trohet hade han gjort sig förtjent af att wara deras fosterbroder och under wänskap med dem hade han gränat, ärad för sin klokhet och sina dygder. Hos honom blef Frihiof uppfostrad. Ofta förtäljde Hilding för denne om Thorstens tapperhet, om hans ädelmod och uppriktiga wänskap och deßa berättelser bidrogo att hos Frithiof wäcka begäret att efter-

likna sin fader. Men Hilding föraktade sitt lands gudar, ty han trodde på ett enda wäsende, högre än alla hednagudar. Han lät Frithiof förstå sina twifwelsmål och denne blef derigenom ock snart en twiflare. Frithiof hade lärt känna wärdet af en uppriktig wän; han behöfde en sådan och walde Björn, Hildings son, dertill. Engång kallade Hilding dem begge till sig: "Frithiof," sade han, "med glädje ser jag att du älskar Björn; du gör wäl; ty hans hjerta är rent; som ditt; älska honom såsom din fader älskade mig; och du, Björn, ära Frithiof, såsom jag ärade Thorsten, så skall eder wänskap blifwa fosterlandets lycka och betänken tillika att en rättskaffens undersåte älskar sin konung om han är god, ömkar honom om han är swag och fördrager honom om han är ond." Frithiof räckte Björn handen och swuro de hwarandra wänskap.

Det war dock icke blott deras hjertan Hilding danade: genom kroppsöfningar öfwade han ock deras krafter att swara mot deras mod. När de brottades, blef Frithiof mestadels segerwinnaren; dock blef han hwarje gång otålig deröfwer att hans wän war underlägsen. "Hwad?" sade Björn engång till honom: "tror du wäl att min Fader blef kallad feg derföre att han ej war lika manhaftig, som din Fader? Konung Beles söner, Helge och Halfdan, togo ock understundom del i deras öfningar, när de blefwo nödgade dertill af Bele; men blef Helge någon gång segerwinnare, så begabbade han den öfwerwunne, tappade han åter, skar han tändren och kokade af hämd. Halfdan gick allid öfwerwunnen ur leken; men tröstade sig dermed, att han war konungason.

Bele hade en dotter, wid namn Ingeborg. Då hennes mor aflidit i hennes första år, war hon anförtrodd åt Hildings hustru, Finna. Hon war skön och hennes hjerta war godt. Frithiof förnam det och gladde sig deröfwer, utan att weta hwarföre. Hwarje dag gick han för att se henne och med hwar dag blef hon honom skönare. Ofta berättade han henne hwad han hört af Hilding, rörande sin och hennes fader, och hon honom, hwad Finna sagt henne om sitt eget

hjerta; och glade hörde de hwarandras berättelser. "Önskade du, frågade Frithiof en gång, att jag blef tapper?" "Ja, swarade hon, ty Finna har sagt att hon först då kände sig med hela sitt hjerta fästad wid Hilding, då han kom hem med din Fader från kriget."

En gång blef Helge öfwerwunnen af Frithiof; och wille strax gå bort, ty han blygdes deröfwer, att hans syster war wittne till Frithiofs seger. Men Frithiof gick till Ingeborg och sade: "se! din broder är wred, hatar äfwen du den, som öfwerwann honom?" "Nej," Frithiof," swarade hon, "du är tapprare än han." En kyss beseglade hennes bekännelse. När Helge det såg, sprang han till: "will du, bondeson, wanära en konungadotter?" skrek han mot Frithiof och lopp efter honom med sitt swärd; men Frithiof undwek hugget med en wig rörelse. "Hwad talar du om wanära?" ropade denne och slog Helge med handen så att knälade. Björn skyndade fram att skilja dem åt, Ingeborg förskräcktes, men Halfdan log. Frithiof hade emedlertid genom sin styrka ådragit sig folkets beundran och wann snart deß ynnest och förtroende genom sin wänlighet och sitt förstånd; man sökte hans råd, såsom man tillförene hade sökt hans Faders. Detta gjorde Helge och Halfdan ännu mera uppbragte: förr afundades de honom hans styrka och mod, — men, förlitande på sin tillkommande makt, afwiste de med hån hwar och en som wille rådfråga dem, fast sällan någon kom i slikt ärende. Frithiof förnam folkets mißnöje med konungasönerne och fruktade derföre att folkets kärlek till honom skulle komma att göra honom mißtänkt hos Bele. "Hwad," tänkte han, "skulle den rättskaffens Bele, min Faders wän, bedröfwas af att se sina söner hatade för min skull? Nej! jag är gammal nog till att pröfwa mitt mod på annat än weke kungasöner; till blodigare lekar står min håg: jag will försöka mig i krigets tummel; jag will fly; med tiden skall Helge glömma att hata mig, och folket att älska mig. Låt Helge blifwa landets konung: jag skall ändå wärna honom och Ingeborg skall blifwa min belöning!

Hon kom i detsamma till honom: "Du är tankfull, Frithiof;" sade hon. "Ja, ty jag måste lemna dig, Ingeborg!" genmälte han. "Lemna mig?" frågade hon, förundrad. "Ja," widtog Frithiof," jag wet att du älskar mig; men min kärlek är icke förr dig wärdig, innan jag kan wisa dig ett ärrigt ansigte. Din kärlek skall styrka mitt mod och göra mig wärdig Helges wänskap och hans systers kärlek." — "Du är hugstor," swarade hon, och aftorkade sina ögon, "gå hädan dit äran kallar dig; men glöm icke att Ingeborg älskar dig." Hon föll honom halsen och gret; men Frithiof slet sig ur hennes omfamning, förr än tårarne brusto ur hans ögon och skyndade bort till sin fader. "Fader," sade han, "jag ser med allt större och större grämelse huru Wikingarne dagligen bespotta din ålderdom, med att modigt närma sig wåra kuster; låt dem erfara, att du har en son." Den gamle reste sig och tryckte sin son i sina armar. "Nu känner jag min Frithiof," sade han under det glädjetårarne runno: "dit låter icke mitt swärd rosta i skidan; wäl, min son! låt det i din, såsom fordom i min, hand tukta wåldswerkare och förswara kråmaren och bonden; låt mitt starka skepp, Ellida, som jag eröfrade från den wäldige wikingen Olufaxa, föra dig fram öfwer böljorne på mannamodets och dygdens wäg till äran och lycka!" Nu iklädde han Frithiof sina wapen och betraktade honom en stund med tindrande ögon; ändteligen utbrast han: "Du är skön, såsom jag war; kom till Bele, att han må glädja sig med mig." Kungen satt till bords, då Frithiof och Thorsten inträdde. Strax då han fick se dem sade han: "Hell dig, Frithiof! Jag ser i dig min gamle wän Thorsten sådan han war då wi begge woro unga. Kom och sätt dig här wid min wenstra sida: landets wän bör äras; — din fader wet sin plats wid min högra: i dag will jag wara glad; ty jag kan sitta mellan twenne goda wänner." Och alla som sutto wid bordet prisade Frithiof; blott Helge deltog icke i loftalen, han satte sig afsides och skar tänderna af wrede.

Under måltiden befallte Kungen sin dotter att skänka i hornet för Frithiof. Aldrig hade hon tillförene

med gladare hug räckt det åt någon; men när hon frambödl det mot Frithiof och såg upp på honom, började hennes hand att darra och kindernes rodnad sprida sig öfwer hela ansigtet. Frithiof tog hornet, tryckte derwid sakta hennes hand och sade högt: "Thorstens son dricker här ewig trohet mot dem, som älska honom, och ewigt hat mot landets fiender." Ingeborg tog hornet tillbaka och skyndade sig bort, tv en tår darrade i hennes öga. Då måltiden war förbi, sade Kungen till Frithiof: "skynda dig, Frithiof! till ärans mål: må gudarne ledsaga dig!" Derpå föll han honom om halsen och kyste honom, en ära, som annars icke wederfors någon utom Thorsten. Nu gick Frithiof bort för att taga affsked af Hilding; men Ingeborg wille han ej se; "tv," sade han, "qwinnotårar må icke rosta min brynja."

Frithiof drog nu ut i landet med Björn för att samla folk; många friwillige följde honom, mestadels söner af dem, som warit Thorstens följeslagare. Innan kort styrde han ut i sjön med sin faders skepp, Ellida, och tre andre skepp, som Kungen hade gifwit honom. Hela sommaren anwände han nu på att tukta sjöröfware, som riktade sig med att plundra fredlige krämares fartyg och de rika odalmännens gårdar utmed kusterna; men när hösten kom drog han till Orkenöarne*) för att öfwerwintra hos Angatyr, som war Beles Jarl och hans faders gamle fosterbroder. På wägen såg han ett skepp komma sig till mötes; då han kom det närmare, såg han att det war ett krigsskepp och att besättningen war uppställd i full stridsordning. "Deße äro tappra män," sade Frithiof till Björn, "här blir en lustig lek." Derpå gaf han tecken till sina andra 3 skepp att de skulle blifwa efter, och rodde fram mot det främmande skeppet endast med Ellida, men detta med sådan fart, att de fleste af de i slagordning uppställde fienderne föllo öfwer ända wid den törn som fartygen togo mot hwarandra. I detsamma wille Frithiof springa öfwer till det fientliga fartyget; men war derwid nära att falla i watt-

*) Öar i Nordsjön, westerut från Norrige.

net. Detta war den första gång Frithiof syntes wika; också blef han wred såg bittert öfwer till wikingahöfdingen, som stod främst på fartyget, sprang till och gaf honom med sin sköld en sådan stöt, att han störtade baklänges på däcket; men den fallne kämpen reste sig snart, kastade sitt swärd från sig och sade: "wälkommen Frithiof! du är min wän." "Hwem har då sagt dig att jag är Frithiof?" — "Ditt ädelmod, din tapperhet och styrka. Ditt namn är bekant ända till Orkenöarne och min Fader, Angantyr, har skickat mig ut att uppsöka dig och blifwa din wän. Mitt namn är Halver." "För att blifwa min wän," swarade Frithiof, "behöfde du icke säga att du war Angantyrs son; dock gläder mig att du är det. Derpå räckte de hwarandra händerna till tecken af wänskap och drogo till Angantyr och blefwo hos honom wintern öfwer.

Om sommaren swärmade de kring på hafwet och om wintren drogo de hem till Angantyr igen. En gång fick Frithiof lust att se huru det stod till i hans Fädernesland. Han seglade derföre hem mot Norrska kusten och när han fick den i sigte kastade han ankar och bad Björn och Halver bida på skeppen medan han om qwällen i en liten båt rodde i land. Det första han sporde efter, när han stigit ur båten, war om Bele ännu lefde. "Han ligger på sitt yttersta" swarade man honom. Utan att höra widare efter, skyndade han till Syrstrand, der kungen bodde. Han fann allting stilla. "Ack" tänkte han "huru lugnt är det icke omkring en god konungs dödsbädd!" Men han fick snart weta orsaken. En man kom till honom och berättade att Helge och Halfdan på samma dag woro utropade till Konungar; att Hofmännen woro i Baldershage på gästabud och att Konungens söner nyligen kommit derifrån, för att se om deras fader ännu war död. Derpå lät han wisa sig till det rum, der den döende Konungen låg. En rysning genomfor honom, då han inträdde. Allt war stilla: blott några matta och långsamma andedrag hördes bana sig wäg ur bröstet på konungen, hwars bleka ansigte upplystes wid skenet af en lampa. Frithiof dröjde en stund wid dörren. Slutligen såg han sin fader Thorsten sitta wid kungens bädd.

Han gick då fram och satte sig hos denne; de tego begge, och betraktade konungen. Helge stod jemte sin broder och talade om det nöje, som wäntade dem på gästabudet, gick fram till Frithiof och hwiskade till honom: "Du kommer för sent, Frithiof: folket har i dag lemnat mig och min broder riket i händer." Men Frithiof hörde honom icke; hans ögon wora fästade blott på konungen. Bele låg der med den redliges lugna blick, hwilken icke en gång den annalkande döden kunde oroa. Snart förändrades dock plötsligt hans ansigte, liksom af en hastig förskräckelse; han slog upp ögonen mot himmelen, reste sig upp i sängen och sporde med otålig men matt stämma: "ären I här, mina söner?" De trädde fram till sängen. "Jag dör," fortfor Bele, och i mina söner, gören mig döden bitter: mitt öga intränger i framtiden; Jag ser folket gråta wid min graf; men i ären för swaga att aftorka deras tårar. — Dock — jag litar till Frithiof; han will blifwa er wän, emedan hans fader warit min; men handlen aldrig så, att i fån blygas inför hwar dygdig menniska." En djup suck betog honom nu rösten för en lång stund; Derpå räckte han sin hand åt sin wän och sade: "tack för din wänskap, Thorsten!" Frithiof, som undertiden hade stått ordrlig, grep den och trycte den till sina läppar. "Du här, Frithiof," sade han. Blif landets, blif mina söners wän, om du kan!" och han sjönk ned i bädden och dog. En lång tystnad följde derpå, tills Thorsten tilltalade sin son: "Sålédes dör en rättskaffens man. räck mig ditt swärd, Frithiof! — bruka detta swärd såsom jag fordom brukade det! se så dör en rättskaffens wän." Och han genomborrade sig dermed och nedföll snart död öfwer sin wäns lik. Frithiof stirrade länge på sin faders lik; Helge stod tankfull och Halfdan gret.

Änteligen utbrast Frithiof: "Helge! en sådan död förtjenar blott den dygdige: se till att du kan dö såsom Bele, och jag skall dö för dig såsom Thorsten för din fader; men hwar är din syster?" "Hos Hilding," warade Halfdan. "Min fader lät henne gå bort på det hon icke skulle oroa honom med sin gråt." — "Frithiof," widtog Helge, "du älskar min syster och

du förtjenar henne; men folket will se en högättad man åkta dottren af sin Konung och sina Konungars syster; men du har knappt ännu ett namn; drag ut igen och förwärfwa dig en ära, som kan dölja din härkomst, ty du är ju likwäl blott en Bondeson. När du kommer igen med ära och byte, så skall wår syster blifwa din." Frithiof kunde icke undgå att harmas öfwer ett sådant tilltal från Helges mun; "talade du af hjertat, swarade han, så wille jag kalla dig ärlig och storsint," swarade han och ställde sin kosa till Hilding.

De afledne männerne lades i hwar sin hög, strax utmed hwarandra; folkets tårar följde dem, skalderne besjöngo dem och deras minne blef en föresyn af trofast wänskap. Frithiof dröjde någon tid hemma för att se huruledes Helge och Halfdan wille uppföra sig. Han och Ingeborg trädde ofta upp på sina fäders högar för att egna tårar åt deras minne. Men Helge och Halfdan glömde snart sin faders förmaningar och att Frithiof war till; ty dumhet blef kallad dygd; wåld, tapperhet och grymhet rättskaffenhet. Hofmännen tåflade om att uppfinna nya förlustelser för Helge och att utsuga Bönderne för att skaffa guld åt Halfdan för att pryda hans Gudar med. Frithiof blef omsider förbittrad öfwer deßa olyckor; han drog bort med Björn och Halver, förde sitt förra wikingalif och fick genom sitt mod tillnamnet den djerfwe.

Han fick höra att Konung Ring i Ringarike hade krig med Jökuls son, Riorfe, Konung i Uppland. Jökul hade warit Thorstens gamla fiende, emedan en af Jökuls bröder en gång hade dräpt Thorstens broder. Frithiof tyckte nu tillfället wara gynnande att hämnas den förolämpning hans fader fordom lidit af Jökul och att winna ryktbarhet. Han seglade derföre till Ringarike. Men konung Ring hade redan dragit ut att möta sin fiende. Utan dröjsmål begaf sig då Frithiof till konung Rings här tillika med Björn och Halver. Då de kommo satt konungen på en sten och hans kämpar woro samlade omkring honom till rådslag. Främlingarne framträdde och Ring sporde dem hwilka de woro och hwilket deras

ärende. "Gunthiof är mitt namn," swarade Frithiof, ty han wille icke skryta med sitt rätta namn, som war frejdadt ända hit, "och deßa twå äro mina wänner. Wi komma från Finland och tillbjuda dig wår tjenst." "J ären wälkomne, ty j sen tappra ut," swarade konungen: "min fiende will icke annat än antingen seger eller död, och har till afgörande föreslagit en twekamp. Min ålder förbjuder mig att sjelf möta honom; wiljen j, främlingar, wara bland deßa tappras antal, så waren wälkomna; walet af den, som skall kämpa, skall ske genom lottkastning." De satte sig och lotten träffade Frithiof. "Du är lycklig, sade kungen. Nyligen är du kommen och strax tillbjuda dig Nornorna död eller seger." "Jag är lycklig," swarade Frithiof; "ty i dag skall jag winna Rings wänskap." "Men din fiende är stark som Thor och tapper som Forsete,"*) inwände kungen. "Jag fruktar honom icke," war Frithiofs swar, "ty jag kämpar för äran och din wänskap."

Nu blef kretsen utstakad, inom hwilken striden skulle stå. Begge härarne stodo uppställda derutanför midt emot hwarandra. Rings folk stodo tysta, betagne af häpnad; ty det war en främling, hwars mod de icke kände, af hwilken deras öde berodde. Niorfes folk deremot woro fulle af hopp, ty det war deras konung sjelf, till hwars styrka och mod de så många gånger warit wittne, som stridde för dem. Niorfe framträdde först i kretsen. Stolt framgick han såsom björnen, när den söker rof; wid hwart steg darrade jorden under hans fötter och skölden och pilarne raßlade hemskt på hans skuldra; i sin högra hand swängde han bågen och i den wenstra en pil; högt ropade han: "Hwar är den förwägne som will strida med Jökuls son?" "Här är jag," swarade Frithiof, och trädde oförskräckt fram emot Niorfe; "det är samma swärd, som afhögg din Faders hand, då han lömskt öfwerföll Thorsten på Bornholm, dit han, utmattad af storm och böljor, hade drifwit på sin farkost. At wargarne, hwilkas like du och din fader warit i lömskhet, will jag i dag

*) Äfkans och krigets Gudar hette så i wåra förfäders gudalära.

gifwa dig till föda." Tack, Fritbiof," swarade Niorfe, "att du i dag gifwer mig tillfälle att hembära ett offer till min faders skugga! Du är stolt af ditt tillnamn; men nu skall du strida med en Kung och icke med en sjöröfware. Ditt swärd skall blifwa dig onyttigt. Min pil skall förekomma det, innan det ännu flugit ur sin skida." Nu lade han pilen på bågen; med ett hemskt hwäsande flög den genom luften, men mötte Fritbiofs sköld och nedföll onyttig på marken. Med lika kraft stöt Fritbiof, men Niorfe böjde sig ned och pilen gick öfwer hans hufwud. Niorfe drog sitt swärd, Fritbiof sitt: med sköldarne framför sig gingo de hwarandra på lifwet. Som twå höga tallar på fjällen, när nordanstormen skakar dem och de med brak sammanstöta, grenarne snärja sig i hwarandra, bergen genljuda af dånet, men tallarne dock stå fasta qwar på sina rötter; så kämpade Fritbiof och Niorfe länge; den ene wek icke en fot för den andre, sköld stötte emot sköld, swärden möttes och slunto på hjelmar och brynjor eller mottogos af sköldarne. Slutligen gjorde Niorfe ett steg tillbaka, kastade sin sköld på ryggen, fattade swärdet med begge händerne och högg till Fritbiof, så att hans hjelm splittrades och föll ned på jorden. Nu högg Fritbiof till: swärdet trängde igenom Niorfes harnesk djupt ned i hans wenstra skuldran, så att ledbenet krossades. Då han icke kunde nog hastigt draga ut swärdet igen, lät han det blifwa sittande i såret, grep Niorfe om lifwet med begge armarna och kastade honom till jorden. Då Niorfe föll, uppgaf Rings här ett förfärligt skri. Men Fritbiof tog en stor sten, som låg wid hans fötter, lyfte den högt öfwer Niorfes hufwud och sporde, hotande: "Will du lefwa såsom min wän, Niorfe, så skänker jag dig lifwet, annars sänder jag dig i detta samma ögonblick till Hel?"*) "Nej jag will dö såsom din fiende," wor Njorfes swar, under det han med domnande arm swängde swärdet öfwer sitt hufwud. Niorfes här flydde; men Ring förföljde den icke; ty i den tiden ansågs det wanhederligt att såra sin fiendes rygg.

*) Dödsgudinnan hos wåra hedniske förfäder.

Frithiof blef emottagen konung Ring och hans folk med ett allmänt jubelskri och om aftonen satt han till bords wid konungens högra sida. Der blef icke taladt om annat, än Frithiofs mandom och alla woro ense uti att berömma den. Ibland annat sade kungen till Frithiof: "I morgon, Gunthiof, öppnar jag dig en ny wäg till åra: jag har låtit Koungarne i Sogn, Helge och Halfdan, weta, att, när Niorse wore öfwerwunnen, de borde hålla sig färdige att möta mig. Jag will tukta dem derföre att de med sitt föga konungsliga uppförande wanhedra sin fader Bele, min gamle wän." "Men" afbröt honom Frithiof, har du icke hört talas om Frithiof den fräcke? eller wet du icke att Sogn är hans fädernesland?" "Jag wet det," swarade Ring; "Men jag har ocksä hört att Helge och Halfdan hafwa spefullt afwisat honom när han anhöll om deras systers hand, och att han i wredesmode dragit ut af Sogn." "Och likwäl," sade Frithiof, "skall du säkert träffa honom i spetsen för Helges och Halfdans här." "Jag fruktar honom icke," sade Konungen. "Han skall blifwa min wän; hwarom icke sätter jag dig emot honom."

Frithiof teg; men då måltiden wor till ända kallade han Björn och Halver till sig. "Mina wänner," sade han, "dyrt har jag köpt min seger öfwer Niorse med mitt fäderneslands olycka; Rings eröfringslust hotar det med undergång; kommen, låten oß skynda det till hjelp, din wänskap Halver, gör att jag håller dig för min landsman." "Men," swarade denne, "gif dig tillkänna för Konungen!" "Tror du då, att mitt namn kunde afskräcka Ring från att låta honom utföra sin hotelse? Är icke deßutom kriget redan förklaradt? Nej, min wän! wi wilja begagna oß af nattens mörker, för att komma härifrån, på det att mitt fädernesland icke skall komma att sörja öfwer den dristiga gerning jag i dag utfört." Snart blefwo de segelfärdiga; ty deras skepp woro ännu icke uppdragne på landet och innan dagen inbröt woro de redan långt ute på öppna hafwet.

Då Frithiof kom hem, fann han inga förberedelser gjorda för det stundande kriget. Halfdan war

i Balders hage för att bringa Balder ett offer och Helge höll gästabud. Frithiof gick till denne för att låta honom weta att Norske war öfwerwunnen och att ett krig med Ring förestod. Då han inkom ropade Helge emot honom: "Hwad will du, Hersefon? kommer du kanhända för att med ett frieri wandra min syster?" "Nedrige," swarade Frithiof, "gläd dig att du är en son af Bele; annars skulle du hafwa fått känna min wrede; men Ring skall skaffa mig hämnd öfwer dig och jag swär wid min faders grafhög att jag aldrig skall blotta mitt swärd till ditt förswar." Knappt war Frithiof bortgången, förrän ett bud kom och förkunnade, att Ring närmade sig Sogn med en stor flotta. Nu ångrade Helge sina mot Frithiof fällda smädelser och sände Hilding till honom för att försona honom och utbedja hans hjelp under kriget. Hilding föreställde Frithiof hwad han war skyldig sitt fädernesland och sina konungar och erinrade honom Beles sista ord då han bad honom wara landets och sina söners wän och det löfte han hade gjort när han första gången drog ut, det nemligen att hata hwarje fosterlandets fiende såsom sin egen fiende. Men Frithiof swarade: "Ring är icke landets fiende, endast Helges och Halfdans, för deras owärdiga uppförande; dem har jag en gång nekat min hjelp; men kommer Ring med wåld inom landets gränser, då skall jag hålla mitt löfte." Med detta swar måste Hilding gå tillbaka till Helge och Halfdan, hwilka, då de sågo, att de icke kunde wänta sig något understöd af Frithiof, i hast samlade några skepp och gingo fin fiende till möles; ty då war icke sed, att inwänta en fiendes anfall.

Ring mötte dem, men innan han började slaget, tillböd han Helge och Halfdan fred på de wilkor, att de skulle gifwa honom sin syster Ingeborg till ägta och skicka henne öfwer till honom i hans rike. De emottogo med glädje ett anbud, som först och främst ansiod en högättad jungfru och sedan befriade dem från Frithiofs entrågenhet. De ingingo således freden och Ring drog sin wäg, hem igen.

Helge och Halfdan hade, innan de uttågat mot Ring, satt Ingeborg i förwar på Balders hage, på det

att Frithiof icke skulle kunna komma till henne; hon satt der i Disarsalen, dit inga andra än qwinnor fingo komma. Men Frithiof wille se och tala med Ingeborg. Balders, guddom föraktade han och hans kärlek kom honom att glömma att folket hade andra tankar om gudorna än han. Så snart derföre konungarne woro borta, begaf han sig strax till Balders hage in i Disarsalen, der Ingeborg satt.

Glädjen öfwer att se Frithiof hänryckte henne: hon sprang honom till mötes och kastade sig i hans armor; han tryckte henne hårdt intill sitt bröst och blandade sina tårar med hennes. Men då kärlekens första förblindode raseri hade förswunnit, erinrade sig Ingeborg på hwilket ställe de nu woro: hon häfwade tillbaka af förskräckelse och utropade: "Olycklige Frithiof! hwartill har icke din kärlek förledt dig: Att beträda Gudinnornas sal . . .

"Kostor döden," afbröt Frithiof, "jag wet det; men din kärlek är mig mer än lifwet, mera än Balders wrede. Jag wille att han wore en Gud, att han kunde krossa mig i detta ögonblick, då jag konske för sista gången omfomnor dig! men tack ware Helges hat: det skall utföra den swage Bolders sak och jag skall dö, emedan jag älskat dig." Han tog derpå en ring af sin arm och gaf henne och hon gaf honom sin igen och sålunda trolofwode dig sig hwarandra. Då Helge kom hem och hörde, att Frithiof hade warit i Disarsalen på Balders hage blef han glad att han hade fått wapen i händerne mot honom; dock war det för ringa hämd för Helge att låta dömma honom från lifwet; han wille låta honom lefwa för att blifwa wittne till Ingeborgs giftermål med Ring. Men att föra henne bort till Ring, medan Frithiof war i landet, wågade han icke. Han gick derföre till honom och tilltalade honom, med förställd wänlighet, sålunda: "Frithiof! jag ångrar mitt uppförande mot dig, då du kom hem från Ringarike, och tillbjuder dig nu min wänskap. Jag blygdes öfwer att du skulle finna mig wid dryckesbordet; men ruset bytte min blygsel i wrede. Till bewis på min wänskap, will jag söka rädda dig från den olycka, du dragit öfwer ditt hus-

wud, då du ingick till min syster i Disarsalen. Res till Angantyr för att indrifwa den årliga skatt, hwartill han är förbunden, men som han nu nekar att erlägga till oß; under tiden will jag stilla folket; ditt brott skall glömmas och jag skall städse bibehålla dig i min wänskap.”

Frithiof satte tro till hycklarens ord; ty den redlige lärer sig icke lätt att mißtro: han drog derför med glädje till Angantyr. Knappt war han borta, förrän Ingeborg, i trots af sina böner och tårar, blef förd till Ringarike. Hilding åtföljde henne. Hon blef emottagen med stor prakt; men om bröllopp blef der icke talat, och Ring talade icke med henne utan i Hildings närwaro, och så lefde Ingeborg ett helt år i owißhet om sitt öde.

Emedlertid hemkom Frithiof från Angantyr. Han fann sin gård ödelagd, sina skepp uppbrända, och man berättade för honom, att han under sin frånwaro blifwit förklarad fredlös och att Ingeborg war bortförd till Ring.

Han befallte då Halfwer att genomborra Kungarnes alla krigsskepp wid stranden och gick med Björn till Balders hage, der hofwet war församladt att fira Balders fest. Björn böd han hålla wakt wid ingången och icke utsläppa någon förrän han sjelf kom. Derpå steg han in i Disarsalen.

Midt på golfwet war antändt ett stort bål, kring hwilket Drottningarna suto med andra qwinnor och smorde Gudarnes beläten och wärmde dem framför elden; Konungarne med sina män suto kring dryckesborden. Frithiof framträdde till Halfdan, som satt närmast och sade: ”Se, Halfdan! här är guld för dina gudar! och i det samma slog han honom med en stor pung, hwari Angantyrs skatt war inlagd, midt i ansigtet, så att Halfdan föll maktlös ned af högbänken. Helge och de andre, som suto wid bordet, sprungo tillför att hjelpa upp Halfdan. Emdlertid såg Frithiof den ring, som han gifwit Ingeborg, kring armen på Helges Drottning. Han fattade i den och drog Drottningen derwid ut efter golfwet, så att hon af förskräckelse fällde Balders beläte i elden. Ett annat beläte, som

Halfdans Drottning höll, hade samma öde, då hon wille springa sin swägerska till hjelp. Trädelätena fattade så mycket snarare eld och brunno så mycket häftigare, som de woro af fett träd och nyligen smorda med feta oljor. Innan kort fattade elden i huset. Alla, som sutit wid dryckesbordet sprungo till dörren för att rädda sig ur den öfwerhängande faran, men blefwo hindrade af Björn, som med wäldig arm höll porten igen. Då Fritbiof wille ut, kunde han icke komma fram för mängden, som skockat sig wid utgången. Då röjde han sig med swärdet wäg genom skaran, framkom till porten, som nu öppnades och begaf sig med Björn till stranden, der Halver wäntade med Ellida. Helge, som hade följt honom och såg att han gjorde sig färdig att söka sjön, grep sin båga och sköt efter honom; men spände den i sin häftighet så hårdt, att den brast. Frithiof, som wille wisa icke mindre styrka, gjorde ett tag med årorne, så att de begge sprungo af. Helge befallde nu att man skulle eftersätta honom med skeppen; men då deße kommo ett stycke ut från stranden, sjönko de, och många af folket, som woro derpå, drunknade.

Frithiof, utjagad från sitt fädernesland och beröfwad henne, som han älskade, beslutade nu att uppsöka ett land, der han i kriget kunde få söka en ärofull död; men först wille han dock se Ingeborg. Han drog derföre till Ringarike, förklädde sig till en saltbrännare, med en luden mantel öfwer sina andra kläder, swärtade sitt ansigte och gick så utrustad till Konungens gård. Då det blef middag bad han att få tala med kung Ring; ty han trodde att han skulle få se Ingeborg wid bordet med kungen. Han blef strax insläppt; ty på den tiden war det icke börden, som gaf rättighet af tillträde till landets Regent och det hölls icke för skam att wara fattig. Då kungen fick se honom förundrade han sig öfwer främlingens längd och sporde honom hwad hette och hwarifrån han war.

"Mitt namn är Thiof; swarade han och mina bästa dagar har jag tillbragt i krig; nu kommer jag till dig för att hemta tröst i min olycka." — "Aldrig har ännu någon gått ifrån mig utan tröst," swarade

kungen

kungen och befallde att man skulle twätta honom och gifwa honom bättre kläder. Frithiof wägrade länge; men kungen nödgade honom dertill. Nu igenkände Ring samme man, som hade besegrat Niorse och tänkte endast på lyckan att blifwa wän med en sådan man, om hwilken man så ofta talade med beundran; men Ingeborg bleknade och gick tigande ifrån bordet. Kungen märkte hennes förwirring och blef glad att hans tillförene fattade mißtanka, att Gunthiof war samme man som Frithiof, nu bekräftat sig; men omtalade likwäl icke för någon sin upptäckt. En dag skulle Ring till ett gästabud; han och Ingeborg åkte i en släda och Frithiof strax efter dem i en annan. Ett stycke från konungens gård ledde wägen öfwer en sjö, som nyß tillfrusit. Då de kommit ett långt stycke derut, brast isen och Rings släda sjönk i waken. Frithiof sprang genast till och drog både häst och släde och med dem konungen och Ingeborg upp utur wattnet. Ingeborg hade af förskräckelse fallit i en wanmakt och när hon waknade derur, bars hon på Frithiofs armar till närmaste stranden.

Fremlingens omwårdnad för Ingeborg och hennas obejdade glädje, då hon uppwaknade, förwißade Ring att hans okände wälgörare war Frithiof; men han teg med alla sina mißtankar och yttrade blott: "Icke skulle Frithiof den djerfwe gjort det bättre." Frithiof blef hela wintren öfwer hos Ring, ty lyckan att dagligen se Ingeborg försonade honom åter med lifwet; likwäl talade han aldrig med henne utan i Konungens närwaro, ty han fruktade att hans kärlek till Ingeborg skulle förleda honom till otacksamhet emot kung Ring, som nu hade upptagit honom till Jarl och dagligen låt honom erfara prof af sin godhet. Då wåren kom, tog Ring en dag honom med sig på jagt. Då de hade kommit in i en stor skog, låtsade Ring som om en sömn plötsligt öfwerföll honom; och oaktadt Frithiof föreställde honom faran af att sofwa på kalla marken, lade Ring sig dock i gräset. Då Frithiof trodde att kungen sof, drog han sitt swärd kastade det långt inåt skogen och satte sig wid hans

sida. Men kungen reste sig upp hårwid, tog Frithiof i banden och sade: "Jag känner dig Frithiof! jag ärade dig såsom Gunthiof, men jag måste beundra dig såsom Frithiof, och är glad att jag kan belöna dina dygder. Ingeborg är din. Glädjen att kunna gifwa dig henne war afsigten med kriget emot hennes bröder, om du ocksä icke hade förmått nedlägga min fiendskap; ty jag hade föresatt mig att blifwa Frithiofs wän. Då Ingeborg kom till mig, låt jag söka dig öfwerallt, fast förgäfwes. Nu har din kärlek låtit mig träffa dig. Tag henne såsom ett bewis på min wänskap; och mitt rike gifwer jag dig efter min död, till belöning för din seger öfwer Niorse." Glädje och förundran betogo Frithiof, och han kunde icke framföra ett ord. Ring uppade derpå för sitt hof Frithiofs rätta namn, gaf honom Ingeborg till ägta och lät utnämna honom till thronföljare efter sin död, som kort derefter inträffade. Frithiof wisade sin tacksamhet mot Ring genom att efterlikna honom i dygder. Helge och Halfdan, mißunnade Frithiof hans lycka, anföllo honom med krig; men Helge blef i twekamp dödad af Halver och Halfdan blef gjord till Herse i Kung Frithiofs tjenst. Snart förde han åfwen Beles spira; men han glömde aldrig att hans nya rike war hans fädernesland.